

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота (проект)
магістр

на тему ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ
ВЛАДИ (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ
РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ)

Виконала здобувачка спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування»
ОП «Державна служба»

Дьякова Наталія Володимирівна

Керівник: к.е.н., доцент
Антонова Світлана Євгеніївна

Рецензент: к.пед.н., доцент
Мартинюк Галина Федорівна

Рівне – 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	8
1.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади в умовах інформатизації суспільства.....	8
1.2. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади	24
1.3. Зарубіжний досвід реалізації державної інформаційної політики.....	35
Висновки до розділу 1.....	43
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	47
2.1. Аналіз інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади на прикладі Рівненської районної державної адміністрації.....	47
2.2. Оцінка інструментів інформаційно-аналітичного діяльності Рівненської районної державної адміністрації	62
2.3. Оцінка програм інформатизації в контексті інформаційно- аналітичного забезпечення органів влади в Рівненському районі Рівненській області.....	70
Висновки до розділу 2.....	75
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	80
3.1. Пріоритетні напрями розбудови інформаційного суспільства в Україні	80
3.2. Заходи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади.....	86
3.3. Перспективи розвитку інструментів інформаційно-аналітичної діяльності органів влади	89
Висновки до розділу 3.....	99
ВИСНОВКИ.....	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	113

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасна парадигма управлінської діяльності вимагає нових підходів до вирішення проблем збільшення інформаційних потоків, обробка і аналіз якої потребують все більше часу та людських ресурсів. Для України ця проблема набуває особливої гостроти з огляду на залучення нашої держави до світових глобалізаційних процесів, у тому числі і до формування єдиного інформаційного простору. Саме тому, інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів влади наразі потребує глибокого дослідження, а також вимагає залучення новітніх інформаційних технологій, які призведуть до підвищення ефективності роботи управлінських структур.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інформаційно-аналітичного забезпечення, інформаційної відкритості, взаємодії органів влади завжди були в центрі уваги сучасних вчених. ана проблему досліджували такі науковці, як: Е. Афонін, О. Бабінова, І. Василенко, Ю. Габермас, Н. Гудима, О. Григорян, Д. Гунін, І. Жаровська, І. Ібрагімова, В. Комаровський, О. Літвінов, В. Мельниченко, О. П'ятіна, С. Телешун, Є. Тихомирова та ін.

Мета і завдання роботи. Метою роботи є дослідження інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади та розробка рекомендацій щодо його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідним є вирішення таких завдань, а саме:

- визначити сутність, роль та особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів влади в умовах інформатизації суспільства;
- з'ясувати організаційно-правові засади інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади;
- вивчити зарубіжний досвід реалізації державної інформаційної політики;
- проаналізувати сучасний стан інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади на прикладі Рівненської районної державної адміністрації;

- дослідити інструменти інформаційно-аналітичної діяльності Рівненської районної державної адміністрації;
- оцінити програми інформатизації в контексті інформаційно-аналітичного забезпечення органів влади в Рівненському районі Рівненській області;
- визначити пріоритетні напрями розбудови інформаційного суспільства в Україні;
- розробити заходи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади;
- визначити перспективи розвитку інструментів інформаційно-аналітичної діяльності органів влади.

Об'єкт дослідження – процес інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади.

Предмет дослідження – засоби удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою магістерської роботи є наукові концепції, розроблені вітчизняними та зарубіжними вченими, нормативно-правова база України у сфері інформатизації. В основі виконання роботи лежить використання таких загальнонаукових методів дослідження, а саме: діалектичного, логічного, історичного і порівняльного методів для дослідження теоретичних основ інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади; економічного і статистичного аналізу для оцінки сучасного стану інформатизації діяльності органів влади.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові розробки, публікації вітчизняних вчених, офіційні матеріали державної статистики, звітні дані Рівненської обласної ради, пов'язані із організацією інформаційно-аналітичного забезпечення. Поряд з цим широко використовуються наукові розробки з загальної теорії управління, автоматизованих систем управління, інформаційної аналітики, теорії прийняття рішень, державного управління, регіоналістики тощо.

Для розв'язання завдань, перевірки гіпотези дослідження використано методи теоретичного рівня пізнання: аналіз і систематизація філософської, державно-управлінської, соціально-психологічної, навчально-методичної літератури, ідентифікацій, методи математичної статистики

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ

1.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади в умовах інформатизації суспільства

Базою всіх виробничих відносин наразі є інформація, яка має статус четвертого фактора економічного відтворення після капіталу, землі і праці. Основний зовнішній прояв інформаційного суспільства – інтенсивне насичення всіх сфер його життєдіяльності інформаційними продуктами і комп'ютерно-телекомунікаційними технологіями. Зрештою, можна впевнено стверджувати, що ці закономірності мають наслідувати всі ієрархічні рівні управління державою. Для України, в якій на тлі економічних реформ розвивається адміністративна реформа, проблема формування інформаційної і аналітичної бази для прийняття управлінських рішень на рівні держави є особливо гострою. Важливою складовою професійного функціонування управлінської системи є якісна і ефективна система інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів публічної влади. Всебічне використання та впровадження сучасних інформаційних технологій в діяльність органів влади на всіх рівнях, супроводжує інформаційну підтримку соціально-економічного розвитку окремих регіонів і держави в цілому. Крім того, воно забезпечує інформаційні потреби як державних службовців, так й інших категорій громадян, створює умови для об'єктивного формування громадської думки щодо діяльності органів влади, а також послуг, які вони надають [30].

З появою нових інформаційних технологій, в основу яких є запровадження засобів обчислювальної техніки, систем телекомунікації, зв'язку, інформація постає постійною та необхідною умовою забезпечення діяльності держави, юридичних осіб, громадських установ й громадян. Від її якості та достовірності, оперативності одержання залежать численні рішення, які приймаються на різних рівнях – від глави держави до громадянина.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства у всіх провідних державах світу ступінь використання інформаційного простору і інформаційних технологій органами державної влади стає безпосереднім чинником економічного зростання, соціально-політичної стабільності й розвитку демократичних засад в управлінні державою. Реалізуючи свою компетенцію, органи державної влади вивчають та узагальнюють інформацію, що надходить від підпорядкованих органів, громадськості і з інших джерел, тому інформація, що надходить по каналах зворотного зв'язку, по-суті є основою для прийняття органом публічної влади необхідних рішень.

В даному контексті особливої актуальності набуває інформаційно-аналітичне забезпечення органів публічної влади. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки:

1. Діяльність органів влади, що пов'язана із інформаційно-аналітичним забезпеченням визначається їх роз'єднаністю, розпорошенням завдань. Це питання характерне також для процесу формування та реалізації державної інформаційної політики в Україні. Зважаючи на це створення єдиної системи інформаційно-аналітичного забезпечення є важливим завданням, яке стоїть перед органами влади в Україні.

Інформаційно-аналітична діяльність зводиться до двох важливих чинників: отримання прямого результату, який виникає як підсумок пошуків оптимального управлінського рішення; непрямий результат, що являє собою зміну уяви керівників про той об'єкт чи явище, які вони аналізували.

В ході проведеного дослідження встановлені функції інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади, а саме:

- інформаційне обслуговування – діяльність спеціальних служб і структур, яка пов'язана з виявленням й задоволенням актуальних інформаційних потреб регіональних органів влади;
- інформаційна допомога – надання своєчасної й кваліфікованої допомоги політичним лідерам, органам влади в доступі до необхідних інформаційних

ресурсів і засобів у зв'язку із вирішенням складних завдань або виникненням нових проблем у здійсненні державної політики;

- інформаційний супровід – проведення комплексу заходів інформаційно-пропагандистського або ідеологічного характеру;
- інформаційна підтримка – надання допомоги вищим посадовим особам й органам державної влади в одержанні конфіденційної інформації (ресурсів і засобів), необхідної для здійснення політичного управління;
- інформаційний вплив – організований процес виробництва, поширення та використання спеціальної інформації, що справляє позитивний або негативний вплив на різні соціальні, економічні, політичні, військові об'єкти, процеси а явища для досягнення політичних цілей держави;
- інформаційна боротьба – форма політичного суперництва або конфліктної взаємодії у вигляді комплексу погоджених за цілями, місцем й часом заходів, які проводяться за допомогою спеціальних методів, технологій і спрямованих на досягнення інформаційної переваги;
- інформаційне консультування – надання спеціальними органами й службами силовим відомствам консалтингових послуг, експертних оцінок, розробки рекомендацій, пропозицій, необхідних для вирішення проблем, пов'язаних із процесами інформаційно-комунікаційної взаємодії суб'єктів та об'єктів політики держави;
- інформаційна логістика – управління інформаційними потоками у процесах забезпечення політичної діяльності держави матеріально-технічними засобами, товарами, фінансовими, інформаційними й іншими послугами з метою їхньої оптимізації Інформаційно-аналітична діяльність у прикладному аспекті спрямована на забезпечення діяльності осіб, які приймають рішення в управлінській, економічній, політичній і інших сферах в умовах дефіциту часу, за неповної нечіткої або суперечливої інформації про досліджувані процеси.

Інформаційні системи забезпечують процеси прийняття рішень на всіх рівнях управління, як державному, так і регіональному й місцевому. Через ці рівні безперечно частково проходять інформаційні потоки, якими обмінюються

відомчі та інформаційні систем організацій й установ, громадських об'єднань. В ході проведеного аналізу та опрацювання літературних джерел встановлена система досліджень інформаційних систем в управлінні на регіональному рівні, яка враховує їх сучасну ієрархію й взаємозалежність. В узагальненому вигляді модель інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади становить сукупність сфер, кожна з яких має своє призначення:

- Інформаційно-комунікаційне середовище – створення та підтримка діяльності зовнішніх й внутрішніх комунікацій, організація доступу до інформаційних ресурсів.
- Моніторинг проблемних ситуацій, основним завданням якого є виявлення пріоритетних проблем, які базуються на об'єктивній інформації, що одержана в результаті аналізу вхідної інформації.
- Інформаційно-документальне обслуговування, яке спрямоване на забезпечення достатнього рівня якості прийняття рішень шляхом фіксації, аналізу та надання суб'єкту управління фактографічної інформації про поточний, бажаний й прогнозований стан справ у об'єктах управління, а також зовнішньому середовищі у зручному форматі; збору та надання керівництву аналітичних, нормативно-правових й науково-методичних документів; забезпечення доступу до документальних фондів.

2. Групу законодавчих актів, які регулюють інформаційне забезпечення управління, зокрема органів місцевого самоврядування, складають такі документи: Закони України «Про інформацію», «Про захист в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про Національну програму інформатизації», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні», «Про захист персональних даних» та «Про доступ до публічної інформації», «Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні».

Всі вищеперераховані документи запроваджують нові елементи системи інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації: інформаційно-

телекомунікаційних систем підтримки прийняття управлінських рішень та автоматизації адміністративних процесів; цифрової демократії – інформаційного забезпечення е-парламенту, е-голосування, е-правосуддя, е-медіації, е-референдумів, е-консультацій, е-петицій, е-політичних кампаній, е-опитування; реалізації концепції смартсіті – «Розумне місто»; цифрових державних платформ; концепції блокчейну; запровадження цифровізації державних установ, багатоканального інформування та залучення громадян, концепції відкритих даних із використанням електронних платформ («Громадянське суспільство і влада», «Єдина система місцевих петицій»).

Незважаючи на наявність національного законодавства, що врегульовує питання інформаційної діяльності органів влади, організація їх інформаційного забезпечення регламентується також документами, які приймаються на регіональному та місцевому рівнях, оскільки необхідною є деталізація певних норм, положень, аспектів на місцевому рівні. Така необхідність обумовлена тим, що національне законодавство не може врахувати всіх нюансів, які притаманні кожному органу влади.

3. В результаті дослідження особливостей реалізації інформаційної політики в країнах Північної Європи визначені спільні пріоритетні риси, характерні для всіх країн: забезпечення доступу до інформації; створення національного інформаційного потенціалу; використання інформаційних ресурсів в національних інтересах; створення загальної системи охорони інформації; сприяння міжнародному співробітництву в галузі комунікації і інформації; гарантії інформаційного суверенітету держави; розвиток інформаційної інфраструктури; розробка системи електронного врядування; підвищення інформаційної грамотності населення; використання інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах життєдіяльності соціуму – економіці, освіті, медицині тощо. Реалізація даних цілей можлива через виконання конкретних та послідовних кроків: залучення приватних інвестицій; сприяння конкуренції; надання відкритого доступу до мереж усім інформаційним провайдерам та користувачам; запровадження гнучких механізмів регулювання,

які пристосовувалися б до швидких технологічних змін та ринкової кон'юнктури; забезпечення загальнодоступності послуг.

4. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади зумовлено циркулюванням інформаційних потоків, що надходять до Рівненської районної державної адміністрації. Функціонування органів влади пов'язано із застосуванням системи документообігу, яка дозволяє упорядковувати інформаційні процеси збору, обробки, передачі управлінської інформації в контексті впровадження Національної програми інформатизації України та її використання для підготовки й ухвалення управлінських рішень. Впродовж 2021-2023 рр. понад 5 тисяч інформаційних матеріалів циркулювало в Рівненській райдержадміністрації. Причому спостерігається зростання обсягів інформації за цей період на 12,3%.

Більше половини інформації становила вхідна, серед якої були звернення громадян та запити на публічну інформацію. Варто відмітити варіювання кількості надійшовших запитів, оскільки в 2022 р. в порівнянні з попереднім роком їх кількість зменшилася в 2,5 рази, а в наступному році відбулося зростання майже у двічі. Аналіз вихідних інформаційних потоків засвідчив зростання тих документів, які готуються структурними підрозділами Рівненської райдержадміністрації і надсилаються різним адресатам. У процесі дослідження проведено оцінку впливу інформації на входи органів влади через аналіз її властивостей, а також ймовірностей негативного та позитивного впливів інформаційного обміну на прийняття управлінських рішень. Аналіз засвідчив, що найбільшу цінність має інформація, отримана по каналам зворотного зв'язку, найменшу – інформація із входу прямої дії. Цей потік є найбільш завантаженим інформацією різних форм подання і призначення, він потребує ретельної попередньої обробки та відбору для підвищення цінності при його використанні в інформаційній системі органу влади.

При райдержадміністрації діє телефон Довіри та телефонна «гаряча лінія». Впродовж 2021-2023 рр. на «гарячу лінію» надійшло 22 звернення. За звітний період Рівненським обласним контактним центром надіслано до

райдержадміністрації майже 3 тисячі звернень з урядової телефонної «гарячої лінії» та 355 звернень з телефонної «гарячої лінії» облдержадміністрації.

Зокрема громадян району найбільше турбували питання призначення та виплата соціальних допомог, виплати адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам, надання гуманітарної допомоги, нарахування пільг та житлово-комунальних субсидій. Набагато менше звернень надходило щодо аграрної політики та земельних відносин, комунального господарства, тощо. Тематика звернень громадян постійно аналізується, виділяються найбільш вразливі питання, які потребують негайного вирішення, узагальнюються проблеми, які стоять перед жителями району, їх вирішення враховується в діяльності райдержадміністрації.

5. Для висвітлення діяльності Рівненської райдержадміністрації відділ інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю використовує такі форми підготовки та оприлюднення інформації:

- Надання інформації через веб-сторінку, що забезпечує розповсюдження інформації з використанням навігації, пошуку й безкоштовного тиражування у великих обсягах.

- Поширення інформації (групи новин, списки розсилки), що дозволяє швидко й з мінімальними витратами поширювати певну інформацію серед великої аудиторії – ідеальне середовище для адресного доведення рішень органів влади до громадян з метою ознайомлення.

3. Обмін інформацією (електронна пошта, форуми, чати, відео- й аудіоконференції). що забезпечує постійний інформаційний швидкісний канал, який передбачає двосторонній обмін інформацією між більшою кількістю учасників – ідеальне середовище як для міжвідомчого обговорення прийнятих місцевими органами рішень, так і для всебічного їх обговорення.

З метою інформатизації своєї діяльності та запровадження електронного урядування в 2021 р. було оновлено веб-сайт районної адміністрації, де запроваджено основні рубрики: послуги, де розміщені Гід з державних послуг, надання адміністративних послуг органами влади, перелік центрів надання адміністративних послуг, розташованих у Рівненському районі; відомості про

район, а саме історія, символіка та історико-культурна спадщина; районна державна адміністрація та органи влади, де розміщені відомості про керівництво, апарат та структурні підрозділи Рівненської райдержадміністрації, нормативно-правові засади діяльності, плани роботи адміністрації, перелік територіальних громад району, публічний звіт голови, перелік територіальних органів міністерств та ін. центральних органів влади, очищення влади; діяльність: ця рубрика містить інформація про різні сфери діяльності, а саме економіка, ЖКГ, культура, освіта, молодь і спорт, охорона здоров'я і т.д.

Також сайт містить розпорядження голови райдержадміністрації, посилання на державні сайти, тут систематично висвітлюються питання поточної діяльності Рівненської районної державної адміністрації, розміщуються матеріали, що свідчать про тенденції соціально-економічного розвитку регіону, виконання районного бюджету, стану розв'язання актуальних питань соціального захисту громадян. Крім того, для удосконалення роботи щодо надходження кореспонденції створено для користувачів можливість в електронному режимі надсилати різні звернення, заяви і скарги на дії чи бездіяльність представників органів влади.

6. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади є важливим напрямом реалізації Національної програми інформатизації. Саме вона покликана визначати основні аспекти розвитку інформаційного середовища країни. У відповідності до цього, в кожному регіоні розробляється територіальна програма інформатизації, спрямована на розбудову інформаційного суспільства та покращення ефективності роботи органів влади, забезпечення інформаційних потреб.

Метою Районної програми забезпечення поінформованості населення та сприяння розвитку інформаційного простору Рівненського району на 2021-2023 роки є створення умов для реалізації конституційних прав громадян на інформацію; зміцнення інформаційної безпеки району; забезпечення висвітлення засобами масової інформації району, Інтернет-виданнями та через соціальні мережі діяльності районної державної адміністрації; реалізація на

території району державної інформаційної політики; утвердження в медіа-просторі європейських стандартів діяльності засобів масової інформації.

Дана Програма передбачала виконання двох основних завдань: інформування громадян району про діяльність органів виконавчої влади щодо актуальних питань соціально-економічного та суспільно-політичного життя країни та регіону; моніторинг інформаційного простору району та області щодо висвітлення пріоритетних питань державної та регіональної політики. В рамках цих завдань проводилися прес-конференції, брифінги, зустрічі, різні заходи за участю органів влади. На ці заходи впродовж 3-ох років було використано 11 тис. грн. Лєвова частка витрат згідно Програми була реалізована на створення та розміщення інформаційного теле- і радіопродукту щодо діяльності органів виконавчої влади, створення сайту райдержадміністрації, а саме 65 тис. грн, з яких в 2021 р. витрачено було половина. Твкож на розміщення інформаційних матеріалів у ЗМІ було використано 15 тис. грн., майже стільки ж на передплату періодичних видань та послуг.

7. В ході дослідження систематизовані принципи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності. стратегічними пріоритетами розбудови інформаційного суспільства в Україні повинні стати:

– формування нормативно-правового й інституційного забезпечення: розроблення та прийняття Інформаційного кодексу, що мають забезпечити відповідний рівень відкритості суспільно-важливої інформації для громадян з метою наближення України за цим показником до провідних держав світу. Для цього, необхідні: 1) визначення внутрішньої структури та ієрархії актів інформаційного законодавства України на рівні правової доктрини; 2) прийняття необхідних змін та доповнень до законів України, що регулюють інформаційні відносини (щонайменше – нової редакції базового Закону України «Про інформацію», який навіть з останніми змінами 2005 року багато в чому є застарілим); 3) інкорпорація галузевого законодавства, тобто визначення відповідної сукупності нормативно-правових актів і розміщення її у Зводі

законів України як окремого розділу – «Інформаційне законодавство». Такі кроки дозволять упорядкувати інформаційні відносини в Україні в межах чіткої ієрархії законів та єдиної системи правових норм і понять.

Понад те, українське законодавство у низці аспектів «відстає» від динаміки змін, які виникають у процесі розвитку інформаційного суспільства в Україні і світі: закріплення правового режиму інформації; формування й використання національних інформаційних ресурсів; запобігання поширенню шкідливої й незаконної інформації глобальними комп'ютерними мережами; підтримка вітчизняної індустрії інформаційно-комунікаційних технологій; обмін інформацією у електронному вигляді, насамперед ведення електронного документообігу, надання офіційного статусу електронному документу; врегулювання статусу суб'єктів інформаційних відносин у мережі Інтернет; оптимізація режиму діяльності систем електронної торгівлі та оплати; посилення інформаційної безпеки, захисту державних інформаційних ресурсів, захисту персональних даних; створення єдиної системи стандартів з інформаційних технологій, сертифікації засобів інформатизації; підвищення інвестиційної привабливості сфери інформатизації тощо. Необхідною є модернізація й доповнення національної нормативно-правової бази за названими напрямками. Потребує також негайного розв'язання проблема взаємосумісності різних систем електронного документообігу й електронного цифрового підпису, насамперед тих, які застосовуються в органах державної влади і органах місцевого самоврядування.

- формування мережевого забезпечення, а саме: сприяння встановленню сприятливих ринкових умов, необхідних для надання населенню послуг в області комунікацій; приділяти особливу увагу потребам та можливостям людей, що користується меншою соціальною захищеністю, людей з обмеженою працездатністю, а також літніх громадян, й активно здійснювати міри, спрямовані на надання їм більше легкого доступу;

- поліпшення технічної сумісності й зниження витрат, а саме: мобілізація ресурсів з метою поліпшення інформаційної й комунікаційної інфраструктури;

поліпшення взаємодії між мережами, службами й прикладними системами; заохочення виробництва сучасної інформаційно-змістовної продукції, включаючи розширення обсягу інформації на рідних мовах.

– зміцнення людського потенціалу, зокрема: стратегія розвитку інформаційного суспільства повинна супроводжуватися розвитком людського потенціалу, можливості якого відповідали б вимогам інформаційного століття; приділяти підвищену увагу базовій освіті, крім того розширенню можливостей довічного навчання з упором на розвиток навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій; сприяння підготовці фахівців у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та інших актуальних сферах, а саме, у нормативній; розробка інноваційних підходів з метою розширення традиційної технічної допомоги, включаючи дистанційне навчання та підготовку на місцевому рівні.

8. Незадовільний рівень інформаційно-аналітичної діяльності державних структур зумовлений низкою об'єктивних чинників, а саме – масштабістю та закритістю цих систем для динамічних змін у складі структур державного управління, неточністю й неповнотою інформації, з якою працюють органи державної влади, породжуваними недостатністю як ресурсів для її одержання, так і взаємодії органів державної влади України між собою.

З метою подолання негативного впливу зазначених чинників та забезпечення ефективної роботи органів державної влади України в сфері інформаційно-аналітичної діяльності в роботі запропоновано вирішити такі завдання:

– Запровадити накопичення і обробку інформації на місцевих рівнях. Слід забезпечити активну та взаємовигідну співпрацю різних аналітичних центрів й інформаційних служб органів державної виконавчої влади України.

Для створення єдиного інформаційного простору необхідно об'єднати існуючі інформаційні системи й бази даних всіх рівнів державного управління та передбачити доступ до вже діючих загальнодержавних ресурсів: державних статистичних стандартів й класифікаторів; єдиного державного реєстру

підприємств й організацій як основи обліку суб'єктів сфери господарювання всіх форм власності; державного реєстру населення, платників податків, власників землі та землекористувачів, нерухомого майна тощо.

– Забезпечити впровадження систем захисту електронної інформації органів влади. Для цього необхідно органам державної виконавчої влади спільно з науковцями розробити технічні завдання із розроблення і запровадження нормативно-методичних матеріалів, створення інформаційно-аналітичних систем й їх елементів за напрямками функціонування органів державної влади (локальних комп'ютерних мереж, програмно-технічних комплексів, баз даних тощо).

– Розробити і запровадити автоматизований аналіз справ у різних сферах державної активності. Стрижнем інформаційної інфраструктури має стати єдина інформаційно-аналітична система органів державної влади. Найважливішими наслідками інформатизації, що визначають успіх у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку, є побудова сучасної системи державного управління, розвиток телекомунікаційного середовища, створення потужних інформаційних ресурсів, розвиток пріоритетних напрямів економіки та соціальної сфери.

– Необхідно прийняти Закон України "Про інформаційне забезпечення органів державної влади", що забезпечить створення законодавчої бази інформаційного забезпечення державних інституцій й ефективно використовувати наявні інформаційні ресурси, визначити права і обов'язки як органів державної влади, так й фізичних та юридичних осіб у цій галузі. Крім того, він може стати основою для законодавчого регулювання відносин на рівні органів місцевого самоврядування.

9. Для прискорення процесів діджиталізації діяльності органів публічної влади з метою підвищення їх інформаційної відкритості варто застосовувати різноманітні моделі державно-приватного партнерства залученням приватного капіталу та застосуванням аутсорсингової форми для практичної реалізації концепції електронного урядування. У теперішніх умовах органи публічної

влади не можуть виключно власними зусиллями переорієнтовувати всю діючу модель надання послуг та проводити діджиталізацію власними силами, оскільки часто діють в умовах обмежених бюджетів. Залучення приватних капіталів дозволить збільшити інформаційну відкритість органів публічної влади уже в найкоротші терміни.

В роботі представлено «Дорожню карту» розвитку відкритих даних як елементу інформаційно-аналітичної діяльності органів влади в Україні, що містить 5 основних напрямків реалізації. Такими напрямками є підвищення доступності та якості відкритих даних, розвиток спроможності органів влади щодо публікації відкритих даних, посилення ролі відкритих даних у реалізації державної політики, нормативно-правове забезпечення процесу розвитку відкритості даних та розвиток попиту та спроможності цільових аудиторій щодо використання даних.